

«Dat zal ze leren»

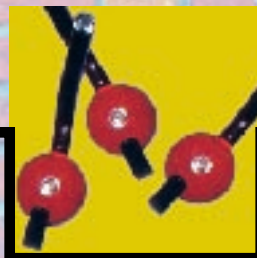
Steeds meer kinderen zorgen voor problemen op school. Ze zijn agressief, verwend, onverschillig, hebben faalangst, kunnen zich moeilijk concentreren, luisteren niet... Veel kinderen brengen hun problemen van thuis mee.

Twee derde van de Vlaamse leerkrachten steekt de jongste jaren (veel) meer tijd in de begeleiding van probleemleerlingen. Bij de kleuters is dat zelfs drie leerkrachten op de vier. Dat vertellen ze in een exclusieve enquête van KLASSE. Ze hebben meer aandacht voor elk kind, houden rekening met zijn problemen en proberen te helpen. Ze steken veel energie in het praten en overleggen met het kind. Soms moeten ze straf geven. Straffen toont vaak aan dat er geen (echte) communicatie (meer) is.

Zestig procent van de Vlaamse leerkrachten beweert nooit of zelden straf te geven. De anderen geven soms straf, bijna niemand dikwijls. Bovendien zegt een derde **minder straf** uit te delen dan vijf jaar geleden. Slechts negen procent deelt nu meer straf uit dan vroeger. Bij de kleuters is de stijging iets opvallender.

Een derde van de ouders geeft de school altijd gelijk als hun kind met strafwerk naar huis komt. Vaak praten ze dan niet echt met hun kind en doen er als straf nog een schepje bovenop. Zo zullen ze **het leren**. 31 % van de ouders staat kritisch tegenover het strafwerk op school. Soms geven ze de school gelijk, soms hun kind. 35% gaat dikwijls niet akkoord. Zij geven hun kind gelijk. Weinig ouders praten écht met hun kind.

In welk **hoekje** u staat? Handen op het hoofd en kijken op bladzijde twee.

**UW KAPSTOKKEN
VOOR STRAF p. 2-3**

**SOMS DRAAIT HET
VIERKANT p. 4-5**

**JONGE RUGGEN
DANKEN U p. 8**

Ilse durft niet thuis

«*Ons Ilse is hard veranderd sinds vorig schooljaar. Ze heeft veel last met zichzelf. We dachten dat het wel zou overwaaien. Nu is er elke dag iets waar we ruzie moeten over maken. Het gaat ons aardig op de zenuwen werken. Gisteren nog heeft mijn man kwaad haar huiswerk in stukken gescheurd. Deze week heeft ze op school twee keer strafwerk gekregen. Verwondert ons niks. Maar ze kent ons tarief: elke straf maakt ze dubbel. Haar schoolresultaten gaan achteruit.*

Een draai rond haar oren, geen zakgeld, geen tv, geen jeugdbeweging. Het helpt niets. We hebben haar gezegd dat ze niet moet thuiskomen met een slecht rapport op het einde van de maand.»

«Laat ze maar doen»

Kinderen die leren moeten ruimte krijgen, vrijheid. Dat is wat ouders en leerkrachten hen ook geven. Elke dag opnieuw. Maar ze moeten hen ook beschermen. Zo kunnen kinderen de wereld op een veilige manier ontdekken. Daarom geven opvoeders grenzen aan, zeg maar regels. En die moeten voor het kind duidelijk zijn. Hoe jonger het kind, hoe meer bescherming en grenzen het nodig heeft. Vooral jonge kinderen voelen zich veilig als iemand over regels waakt. Ze hoeven geen energie te steken in het ontdekken van de regels, maar gaan enthousiast de ruimte tussen de grenzen ontdekken. Hoe ouder het kind, hoe meer vrijheid het kan krijgen en hoe meer opvoeders met hem grenzen moeten afspreken.

Ilse heeft geen last met zichzelf. Ze heeft last met de regels, de grenzen in haar omgeving. Ze wil meer zelfstandigheid en nieuwe regels, nieuwe grenzen. Haar gedrag is een vraag, een oproep tot een goed gesprek. Ouders die zoiets laten overwaaien, missen een kans. Ilse en haar ouders kunnen samen op zoek gaan naar dat evenwicht.

«Het is niet leuk meer»

Er is niets zo vervelend als een gespannen sfeer thuis. Opvoeden is leren en daar hoort best een prettige sfeer bij. De meeste ouders vinden het normaal dat hun kind zich goed gedraagt. Vaak zien ze alleen wat fout gaat. Hoe meer aandacht ouders besteden aan het positieve gedrag van hun kind, hoe minder werk ze zullen hebben met negatief gedrag. Hoe minder ze ook zullen moeten straffen. Bemoedigen en een complimentje geven stimuleert kinderen. Wie enkel straft, leert een kind negatief gedrag af. Weet het kind dan wat het wél moet doen? Wie nooit aandacht krijgt, zal naar aandacht zoeken, desnoods op een negatieve manier.

Klap voor de broek

72 % van de ouders van drie- tot zevenjarigen straft zijn kind wel eens met een klap voor de broek. 51 % van de ouders van acht- tot twaalfjarigen doet hetzelfde. Bij dertien- tot zestienjarigen gebruikt 26 % van de ouders deze vorm van straf nog. Het vaakst komt nochtans het kijkverbod naar televisie voor. Dat blijkt uit een enquête bij 500 ouders in opdracht van het dagblad *De Standaard*.

«Dat had ik niet mogen doen»

«Eigenlijk was dat onredelijk van me. Ik had haar huiswerk niet hoeven stuk te scheuren. Maar ik was zo kwaad dat er nog altijd fouten in stonden. Vroeger was boos zijn al een straf voor Ilse. Ik schaam me eigenlijk wel een beetje.»

Wie straft is boos. Veel ouders laten zich bij de keuze van een straf leiden door hun boosheid. De kans is groot dat de straf dan **onredelijk** is. Woede en ergernis zijn niet de beste inspiratiebronnen. **Straffen kunnen het best in verhouding staan tot wat verkeerd is gelopen.** Onredelijkheid sluit de deuren naar een goed gesprek. Als ouders wat afspreken met hun kind, houden ze zich daar het liefst aan. Dat geldt zowel voor de beloning als voor de straf. Sommige ouders geven ook toe dat ze soms fout zitten («Je komt niet meer binnen»). Als ze hun kind excuses aanbieden, tonen ze dat ze echte mensen zijn. Als ze dat ook toegeven weten kinderen dat ook zij zich kwetsbaar mogen opstellen.

«Of een goeie mep»

Bertje is anderhalf jaar. Hij speelt graag met de keukenkasten en de knoppen van het gasfornuis. Zijn ouders geven hem vaak een tik op zijn handen. In heel uitzonderlijke situaties en als de ouders heel beheerst zijn, kan een tik opvoedkundige waarde hebben.

Ken is dertien. Hij komt met een slecht rapport naar huis. Zijn vader slaat hem. **Slaag is een straf die moeilijk te doseren valt.** Een ouder die heel kwaad is, slaat vaak harder dan de bedoeling was. Oudere kinderen die regelmatig geslagen worden, wennen aan de pijn waardoor ouders weer harder gaan slaan.

Straffe verhalen

Drie keer het schoolreglement overschrijven, een lesuur in de vuilnisbak zitten of papiertjes rapen op de speelplaats. U kent deze verhalen wel. Ook op school moet het leven volgens afspraken verlopen. Regels bepalen de grenzen van wat kan en wat niet. Hoe duidelijk en doorzichtig zijn de afspraken op school? Zijn de leerkrachten bereid om te praten met de kinderen en de regels soepel te hanteren? Daarover lezen de leerkrachten van uw kind deze maand in hun **KLASSE voor Leerkrachten**. Dé kans om strafwerk op de school van uw kind eens uit het hoekje te halen?

«Ik wil je niet meer zien»

Jonas vliegt de hoek in. Niet omdat hij stout is, zeggen zijn ouders hem, maar omdat hij *Anke* geslagen heeft. **Ouders straffen hun kind om zijn gedrag, niet omdat ze het kind slecht vinden.** Anders wordt **straf wraak**. Zo kwetsen ze hun kinderen en laten een onherstelbare schade achter. Een straf moet duidelijk verbonden zijn aan het overschrijden van een bepaalde regel. «Lap ik de regel aan mijn laars of niet?» Dat is de vraag waar het kind zelf verantwoordelijkheid voor draagt. Straffen kunnen helpen bij het verkenen, het afbakenen en het respecteren van grenzen. Kinderen hebben het recht om te experimenteren en fouten te maken. Ouders kunnen helpen om ze te doen leren uit hun fouten. Een kind moet voelen dat het **na zijn straf met een schone lei kan beginnen**.

«Niks helpt nog»

Als niks helpt is het gevaar groot dat de afspraken die ouders met kinderen maken steeds strenger worden en de straffen steeds erger. Soms kunnen ouders dan onderhandelaars inschakelen: familie, leiders van de jeugdbeweging, leerkrachten van de school. Soms gebeurt het dat problemen niet meer op te lossen zijn. **Dan moet professionele hulp gezocht worden:** huisarts, kinderarts, PMS.

Gratis boeken

Kinderen opvoeden is ze ruimte geven om de wereld te ontdekken en ze tegelijkertijd beschermen. Geen makkelijke klus. Duizenden boeken zijn erover volgeschreven. U kunt ze raadplegen in de bibliotheek onder het nummer 430.4 (trefwoord opvoeden), of 433.9 (straffen in de opvoeding).

U bent op zoek naar kapstokken, de belangrijkste dingen die u moet weten bij het opvoeden van uw kind? Wij hebben een boek voor u. **50 lezers krijgen het boek «Opvoeden is een groeiproces»** van Peter Adriaenssens gratis toegestuurd. Daar is de tekst op deze pagina's op gebaseerd.

Wie een kans wil maken stuurt een briefkaart naar Klasse voor Ouders (STRAF) - Koningsstraat 138 - lokaal 508 - 1000 Brussel. U kunt het boek ook in elke boekhandel kopen. Het is uitgegeven bij Lannoo en kost 595 fr.

«Ik begrijp niet altijd goed hoe de school van onze Leendert in elkaar zit. Ik heb zo het gevoel dat het onderwijs een ingewikkelde machine is waar ik beter buiten blijf. Maar het draait toch om ons kind. En als je dan een rol wil spelen, kun je beter weten in welk geheel je meedraait. Zeker als er iets fout loopt. Maar niet alleen dan.»

Tandwielen

Bruno gaat naar de Sint-Pieterschool, An naar de Gemeentelijke Basisschool. Haar broer zit op een Provinciaal Instituut en Dirk loopt school in het gemeenschapsonderwijs. De ouders van Jens hebben gekozen voor een Freinetschool. Elke school is anders. Het hangt af van wie het onderwijs organiseert, het begeleidt en er verantwoordelijk voor is: de inrichtende macht (of schoolbestuur). Wie organiseert onderwijs in Vlaanderen? Eigenlijk niet het ministerie van onderwijs.

- De Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs (ARGO) organiseert, in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap, het **gemeenschapsonderwijs**. Het is de inrichtende macht. Onderwijs hier is door de grondwet verplicht tot *neutraliteit*. Iedereen (van welke godsdienst of filosofie ook) moet er terecht kunnen. 16 % van de Vlaamse kinderen gaat naar een gemeenschapsschool.
- Het gemeentebestuur of provinciebestuur stelt zich verantwoordelijk (is de inrichtende macht) voor een **gemeenteschool of een stedelijke of provinciale school**. Op vraag van de ouders geven de scholen onderrecht in één van de erkende godsdiensten of zedenleer. Het *gesubsidieerd officieel onderwijs* telt 15 % van de leerlingen.
- Een **vrije school** wordt georganiseerd op privé-initiatief. De inrichtende macht is meestal een vzw. Het vrij onderwijs bestaat hoofdzakelijk uit katholiek onderwijs. De protestantse, Israëlitische, joodse, orthodoxe en islamitische scholen en de vrije scholen die niet aan een godsdienst verbonden zijn (Freinetscholen, Steinerscholen...) vormen een minderheid. Het *gesubsidieerd vrij onderwijs* telt 69 % van de leerlingen.

«Het draait om kind»

Speling

De inrichtende machten kiezen vrij hoe ze lesgeven en wat ze willen bereiken. Toch legt de **gemeenschap** minimumeisen vast. Wat moeten alle kinderen kennen en kunnen na hun schoolcarrière? Dat zijn de eindtermen. Als scholen willen erkend worden en/of financieel gesteund door de overheid (wedden, werkingskosten) dan moeten ze via hun leerplan de eindtermen realiseren. Bovendien moeten ze voldoen aan een tiental voorwaarden die betrekking hebben op o.a. de hygiëne van de school, het leermateriaal en de gezondheid van de leerkrachten en het andere personeel. Dat controleert de overheid via de *onderwijsinspectie*. Wat een inrichtende macht (of **schoolbestuur**) dan nog precies doet?

- Ze bepaalt de manier waarop wordt **lesgegeven**: ze vertaalt de eindtermen in een leerplan, bepaalt de studierichtingen, legt de lessenroosters vast, de samenwerking met het PMS, beslist hoe de toegekende uren worden ingevuld, plant de aankoop van nieuwe leermiddelen (computers, televisie, video...)
- Ze werft het **personeel** (de leerkrachten, maar ook het onderhoudspersoneel) voor de school aan, informeert, begeleidt en beoordeelt het.
- Ze ontvangt het **geld** om de school te doen werken (werkingsmiddelen) en is verantwoordelijk voor de financiën van de school.
- Ze bezit of huurt de **schoolgebouwen**, zorgt voor de veiligheid en gezondheid van de leerlingen...

Koppeling

In het *gesubsidieerd officieel en vrij onderwijs* zijn er veel inrichtende machten. Om een gesprek met de overheid mogelijk te maken en **samen** belangen te verdedigen zijn overkoepelende organisaties ontstaan. *Koepels* vertegenwoordigen de inrichtende machten, maar ze coördineren ook en verlenen diensten. Ze helpen bij de uitbouw van het onderwijs in hun scholen (uitschrijven van het opvoedingsproject, ontwikkelen van leerplannen, begeleiding van leerkrachten en directies...)

De belangrijkste koepels zijn het VSKO (Vlaams Secretariaat voor het Katholiek Onderwijs), het CVPO (Cel voor Vlaams Provinciaal Onderwijs) en het OVSG (Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap).

De ARGO (Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs) is geen koepel, maar een inrichtende macht. Hij bestaat uit een Centrale Raad en de lokale schoolraden (lorgo's). Beide nemen hun eigen bevoegdheden in de inrichtende macht op.

*Ouders in de participatieraad of schoolraad vertegenwoordigen alle ouders van de school. Vaak zitten ze dan ook in de **oudervereniging** of het **oudercomité**. Dat dient als aansprekingspunt voor alle ouders van de school. Niet alle scholen hebben zo'n oudervereniging. Elke plaatselijke oudervereniging kan steun zoeken bij een overkoepelende ouderorganisatie.*

Koepel van Ouderverenigingen van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs (KOOGO) - Ravensteingalerij 27 bus 8 - 1000 Brussel - tel 02-512 88 74 - fax 02-502 12 64.

Raad voor Ouders van het Gemeenschapsonderwijs (ROGO) - Schoonmeersstraat 26 - 9000 Gent - tel 09-242 01 68 fax 09-242 01 69.

Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen (VCOV) - Guimardstraat 1 - 1040 Brussel - tel 02-511 65 05 - fax 02-514 33 21 (vooral katholiek onderwijs).

Spilfiguur

Natuurlijk kennen ouders de **directeur** van de school. Naast de leerkrachten is hij het belangrijkste aansprekingspunt in de school. De directeur behoort tot het personeel. Hij is aangeduid door de inrichtende macht en verantwoordelijk voor de dagelijkse werking (organisatorisch, pedagogisch en administratief) van de school. Hij kent de school, de leerlingen, de leerkrachten en de ouders. Daarom is hij voor de inrichtende macht ook een belangrijke adviseur. Na **overleg** met ouders en personeel doet hij voorstellen aan de inrichtende macht: hoe ziet een goed schoolreglement voor zijn school eruit, hoe wil de school de toegekende uren verdelen, aan welke gebouwen zijn er dringende herstellingswerken nodig, welke grote aankopen moeten gebeuren, wie stelt hij voor als nieuwe turnleeraar? De inrichtende macht beslist. De directeur is de coach die zijn leerkrachtenteam stimuleert.

Meedraaien

Hoe ouders meedraaien hangt af van onderwijsnet tot onderwijsnet en van school tot school. In een *gemeenschapsschool* kunnen ouders zich laten verkiezen in de **lokale schoolraad** (de lorgo). Zo zetelen ze meteen in de *inrichtende macht* van de school van hun kind en kunnen ze het beleid van de school rechtstreeks mee bepalen (algemeen beheer, pedagogisch beleid, personeelsbeleid, materieel en financieel beheer). In *gesubsidieerde vrije, gemeentelijke en provinciale scholen* zitten de verkozen ouders in de **participatieraad**. Zij bepalen niet rechtstreeks het beleid van de school. Ze kunnen informatie vragen aan de inrichtende macht en adviezen formuleren (werking van de school, aanbod, infrastructuur, begeleiding en evaluatie van de leerlingen). Voor sommige materies (verdeling van de lesuren, het schoolreglement, leerlingenvervoer, veiligheid, gezondheid en hygiëne van de leerlingen) **moet** de inrichtende macht overleggen met de participatieraad en tot een akkoord komen.

Gesmeerd?

Stel dat het fout loopt op school. Of u wilt helpen. Of u hebt vragen. Voor uw kind loopt de **onderwijsmachine** misschien niet zo gesmeerd. Of het dreigt platgewalst te worden tussen de kleine en grote radertjes. Dan is het nuttig dat u weet hoe de hele machine werkt. Van daar.

Berg te hoog?

Het PMS, dat zijn die mensen die af en toe tests komen afnemen en dan raad geven over de verdere studie? Het PMS speelt inderdaad een grote rol bij de studiekeuzebegeleiding in de eindjaren. Medewerkers zijn aanwezig bij deliberaties, adviseren de ouders bij de studiekeuze van hun kind, bespreken met het kind de mogelijkheden. Maar het PMS doet zoveel meer.

Het besteedt tijd aan individuele gesprekken met leerlingen over verder studeren, leerproblemen, concentratiemoelijkheden, faalangst enz. Ze helpen bij sociaal-emotionele problemen zoals na echtscheiding of bij pesten. Ze ondersteunen de ouders

in hun relatie met hun kinderen. Het PMS wil een communicatiekanaal zijn tussen alle betrokkenen bij het onderwijsproces: ouders, school en kinderen. Daarom houdt het zich bezig met alles wat het gedrag of de prestaties van een kind op school kan beïnvloeden. Voorkomen is beter dan genezen.

Elke school werkt samen met een PMS-centrum. Ook als ouder kunt u er terecht met problemen van uw kind. Vraag het adres in de school van uw kind.

In ons land is er geen schoolplicht, maar leerplicht. Dat wil zeggen dat ouders kunnen beslissen hun kind in de vertrouwde omgeving van thuis op te voeden. Ook in Vlaanderen is er een kleine groep **huisonderwijzers**. Deze ouders stellen vaak zelf een schoolprogramma op dat aangepast is aan hun kinderen, en worden zelf de leer-

raars. Een van de ouders, meestal is dat wel moeder, blijft thuis. Ook de ouders die buitenhuis werken, besteden na de werkuren nog veel tijd aan materiaal doornemen, taken nakijken en lessen voorbereiden. Veel vrije tijd hebben ze niet meer. «Je moet zelf leergierig zijn, anders houd je het niet vol», zegt een van de ouders. «Ik zit soms zelf tot 12 uur 's nachts te studeren.»

Wat de kinderen ervan vinden? «Ik mis school niet echt», vertelt Liesbeth. «Contacten leggen, dat doe je zelf. Daar heb je de school niet voor nodig. Het is wel niet voor iedereen, want je hebt discipline nodig. Het grote voordeel is dat je in je eigen tempo kunt werken.»

Als u meer wilt weten, kunt u contact opnemen.

• **Voor het basisonderwijs:** Inspecteur-Generaal Staelens - departement Onderwijs - Koningsstraat 138 - 4de verdieping - tel 02-211 45 16.

• **Voor het secundair onderwijs:** Jan Leconte - departement Onderwijs, Administratie Secundaire Scholen, RAC Arcadengebouw - 5de verdieping - tel 02-210 52 96.

• **Huisonderwijzers familie Denbaes** - Rue Caumant 8 - 7750 Amougis - tel 069-45 55 02, of familie Evans - Van Hoeystraat 28 - 2800 Mechelen - tel 015-20 42 66.

10

Keukentafel

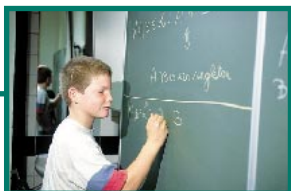
Het jeukt al als u er nog maar aan denkt: luizen. De beestjes steken met de regelmaat van een klok hun lelijke hoofdjes op. De school is hun terrein bij uitstek. U hoeft zich niet te schamen als uw kind met **luizen** naar huis komt. Dat is zeker niet uw schuld, noch van iemand anders. Iedereen kan luizen krijgen. U kunt het ook niet echt voorkomen. U kunt wel uitkijken, vooral als uw kind jeuk heeft op het achterhoofd en achter de oren. Luizen springen niet, maar bewegen zich van de ene jas of muts naar de andere.

4 Kriebels

Waarschuw dus altijd de schooldirectie of het medisch schooltoezicht als er sprake is van luizen. Zij helpen u ook met de behandeling mocht dat nodig zijn. Meestal gebeurt dat met een product dat één keer over het hoofd wordt gewreven en daar een tijd moet blijven zitten. Het is een giftig goedje, dat zeker niet preventief mag worden gebruikt. Adem inhouden en uitkijken dus.

Uit een vergelijkende studie blijkt dat het Vlaams onderwijs in wiskunde en wetenschappen behoort tot het beste van de wereld. Het *Internationaal Studiebureau van Boston* toetste in de *Third International Mathematics and Science Study* 13-jarigen in 41 landen, zo'n 300 000 leerlingen, op hun kennis van **wiskunde en wetenschappen**. Voor wiskunde staat Vlaanderen daarbij op de vijfde plaats na Singapore, Korea, Japan en Hongkong. Voor wetenschappen staan we in het eerste jaar secundair onderwijs op de zevende, en in het tweede secundair op de elfde plaats. In Europa haalt Vlaanderen trouwens voor wiskunde de beste resultaten. Voor wetenschappen geldt dat ook voor het eerste jaar secundair. Dit is geen toeval. Er worden bij ons door alle betrokkenen grote inspanningen geleverd voor de kwaliteit van ons onderwijs.

8 Top

1

Driemaal Klasse

Niet alle ouders krijgen dit blad. Maar uw school heeft zich wel ingeschreven. Omdat ze gelooft in **communicatie** met ouders. Zo kunnen we samen denken en werken aan het onderwijs en de opvoeding van onze kinderen. Dit blad richt zich tot ouders van kinderen tot en met de eerste

graad secundair onderwijs. Maar er is ook een **KLASSE** voor Leerkrachten. Die krijgen alle Vlaamse leerkrachten (150.000).

Vanaf deze maand is er ook een **KLASSE** voor Jongeren (van het derde tot het zevende jaar secundair onderwijs). In dit nieuwe blad komen onderwerpen aan bod die ook in de andere publicaties verschijnen: pesten, faalangst, studiekeuze... Zo kunnen ouders, school en leerlingen er samen rond werken. Scholen die hun leerlingen meer willen betrekken, kunnen het blad gratis krijgen. Al meer dan 100.000 jongeren zijn ingeschreven. De drie bladen worden gemaakt door een autonome redactie en uitgegeven door het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Graag gedaan.

*U krijgt **KLASSE** voor Ouders niet via de school van uw kind? Dan kunt u zich wel persoonlijk abonneren. Dat kost 200 fr. voor 10 nummers. Vragen? **Klasse voor Ouders** - Koningsstraat 138 lokaal 508 - 1000 Brussel.*

Karol vindt het niet erg meer dat haar ouders gescheiden zijn. Dat is bijna twee jaar geleden. Nu heeft ze het verwerkt. Maar wat ze toen wel erg vond was dat ze niemand had om mee te praten. En dat het leek alsof zij er niets mee te maken had. Het gebeurde allemaal over haar hoofd heen.

2

[Over haar hoofd]

Sinds 1 oktober 1994 hebben kinderen in België hoorrecht. De wet geeft kinderen de mogelijkheid hun mening te zeggen over wat belangrijk is voor hen. Zo ook bij **echtscheiding**. Vooral de rechter een beslissing neemt moet hij met alle partijen praten. En het kind is absoluut betrokken partij. Voor kinderen die niet weten waarheen is er nog altijd de kinder en jongerentelefoon. Die bestaat al 15 jaar. Kinderen kunnen er bellen als ze met een vraag of probleem zitten. Er wordt geluisterd. Daarna helpt men met een idee of een adres.

• Voor uw kind:

De brochure «Je wordt gehoord» is te koop bij de Kinderrechtswinkels voor 50 fr. Bestellen kan op het nummer 050-33 95 84 of 09-233 65 65.

De brochure «Kinderen over echtscheiding» is verkrijgbaar bij het Overleg van Kinder- en Jongerentelefoon - Kammerstraat 10 - 9000 Gent - tel 09-233 69 19 - fax 09-225 00 58.

• Voor de ouders:

INFO JEUGD geeft een infolder uit over echtscheiding. Er is ook een databank op diskette. Bestellen kan op dit adres: Studie- en adviescentrum voor jongereninformatie en advieswerk v.z.w. - Vrijdagmarkt 11 - 2000 Antwerpen - tel 03-231 07 58 - fax 03-231 07 57.

Vreemd

7

U verbleef voor uw werk met uw gezin een hele tijd in Frankrijk. Uw kinderen gingen er naar de lagere school. Zijn de **studiebewijzen** die ze daar behaalden ook in Vlaanderen geldig? Of misschien bent u Italiaanse en heeft u ginder het diploma van verpleegster behaald. Kunt u in Vlaanderen dat beroep dan uitoefenen? De brochure *Gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's* vertelt u wat u moet doen om een buitenlands studiebewijs of diploma gelijkwaardig te laten verklaren.

U kunt de brochure gratis krijgen bij het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Informatie en Documentatie, Koningsstraat 71 - 1000 Brussel - tel 02-219 94 36.

De meeste kinderen houden van voorlezen. Niet alleen in de klas, maar ook thuis. Een kind dat luistert, veroverd verhalen die anders misschien onbereikbaar blijven. Ook beginnende lezertjes vinden voorlezen prachtig. Het niveau waarop ze zelf lezen en dat waarop ze verhalen aankunnen, is immers heel ongelijk. Voorgelezen teksten wakkeren dan hun liefde voor lezen verder aan.

U voelt zich niet zo sterk in het voorlezen? Geen nood. Op TV2 loopt elke dinsdag, om 18.05u. een knap (en kort) **voorleesprogramma**: Draaimolen. Daarin vertelt Nolle Versijp één of twee prentenverhalen. Het programma viel al een aantal keren in de prijzen. Er is een folder ter beschikking met de data, titels, auteurs en uitgeverijen, waarmee u het boek ook gemakkelijk in de boekenwinkel of de bibliotheek kunt terugvinden.

Wie de gratis programmaprochure wil ontvangen, schrijft naar Draaimolen - BRTN 8 L 55 - 1043 Brussel.

Draaimolen

Draaimolen

9

INFO LIJN

«De lerares van onze Joris rookt stiekem in de klas.

Joris wordt er gewoon misselijk van. Mogen leerkrachten wel roken op school?»

Eigenlijk beslist de directeur daarover. Als die aan de schoolpoort een **rookverbodsteken** aanbrengt met de tekst: «Vorbij dit verbodsteken is het in de hele instelling verboden te roken» dan mag er

3

[Stiekem roken]

nooit en nergens op die school worden gerookt. Hangt er geen bord, dan mogen leerkrachten wel roken. Maar niet in «gesloten plaatsen die toegankelijk zijn voor het publiek» en waar «kinderen of jongeren worden opgevangen, gehuisvest of verzorgd» of «waar onderwijs en/of beroepsopleiding worden verstrekt». Dus niet in de klas. Of het op de

speelplaats mag hangt af van de directeur. Hij hakt de knoop door. Voor leerlingen geldt hetzelfde.

Meer leest u in het Koninklijk Besluit van 15 mei 1990 (verschenen in het Belgisch Staatsblad op 13 juni 1990).

Vragen over onderwijs? Bel de infolijn van het departement Onderwijs: 02-219 18 00.

De kleur van uw ogen hangt af van uw genen. En wordt dus erfelijk bepaald. Tot zover weten de meesten

onder ons het wel. Ook andere kenmerken en bepaalde ziekten of handicaps zijn erfelijk. Voor wie zijn basiskennis over ons erfelijk materiaal even wil oprispen bestaat

6

[Bruine of blauwe ogen]

er de gratis brochure «Erfelijkheid in de kijker». Zelfs over erg ingewikkelde dingen als chromosomen en DNA-structuren wordt u zonder hoofdpijn iets wijzer. Maar ook voor de

zwangere vrouw uit een risicofamilie is dit een handige hulp. Hoe groot is het risico op misvormingen en kunt u ze voorkomen? En waar kunt u terecht als uw kind of uzelf met een erfelijke aandoening geboren is?

GRATIS BROCHURE

Ja, ik wil «Erfelijkheid in de kijker» graag gratis.

Naam: _____

Adres: _____

Kleef de bon op een briefkaart en stuur hem naar Postbus 1365 in 1000 Brussel.

De familie Verhelst uit Mortsel houdt het gewicht van de boekentas van hun junior constant in de gaten. Deze boekentas ontdekten ze in Duitsland. In het handvat is een weegschaaltje ingebouwd. Dat stellen ze af op de leeftijd van hun kind. Prima systeem, zeggen ze. Het stimuleert om het gewicht in het oog te houden. Maar nog altijd geen garantie dat die boekentas niet té zwaar weegt. Enkel het alarm ontbreekt nog.

ACTIE RED DE RUG

De zware boekentassen. «Een gewichtig probleem», vindt een ouder het. «We hebben er meteen een agendapunt van gemaakt voor de participatieraad». En hij is niet alleen. Dat bewijzen de meer dan honderd brieven van ouders met allerlei tips om de boekentas lichter te maken. Wij lichten de brievenbus.

- Ouders vinden te zware boekentassen echt **onverantwoord**. Dat vinden ze al lang. Ze zijn blij dat iemand het probleem au sérieux neemt en bespreekbaar maakt. «Een ruggengraat is belangrijker dan netheid», schrijft iemand.
- Sommige ouders vinden dat er een (speelse) vorm van controle moet komen. Door een trimestriële steekproef te houden, de **trofee** van het pluimgewicht of iets dergelijks uit te reiken.

WE KOMEN KIJKEN

Hoe zwaar weegt de boekentas van uw kind? Als lood? Haast u, want we komen kijken. We trekken immers opnieuw de scholen in. Mét een weegschaal. In twintig willekeurige scholen wegen we de boekentas van een leerling. Staat het gewicht in redelijke verhouding tot zijn eigen gewicht dan wint hij meteen een schitterende nieuwe boekentas. Kan hij bovendien iemand aanwijzen (zijn moeder, een leerkracht, een actie van een oudercomité...) die hem heeft geholpen het gewicht van zijn boekentas te beperken, krijgt ook die persoon een aandenken. Een kwestie van meer dan woorden alleen.

Tips van ouders:

1. **Help** uw kind. Ouders vertellen dat ze met succes de boekentas van hun kinderen lichter maken. Van 2,3 kg naar 1,8 kg bij de achtjarige zoon, van 4,5 naar 3 kg bij de elfjarige dochter. Elk onderdeel van de boekentas wordt gewikt en gewogen op zijn noodzaak en concrete gewicht.

2. Hoe groter de boekentas, hoe meer erin gaat. Kijk uit bij de **aankoop**: geen zwaar reuzenmodel, maar eentje in licht materiaal. Een moeder getuigt dat haar «dochtertje wordt gepest met haar klein boekentasje».

3. **Tips voor op school:**

- Elke leerling een **eigen kastje**.
- Leerlingen een vast lokaal met een **eigen bank**.
- **Schoolboeken** in kleine deeltjes.
- Geen aparte **schriften** of zware ringmappen. Losse bladen in beslektaftjes.
- **Dubbele** handboeken en naslagwerken (atlas, woordenboek...): één exemplaar per bank blijft in de klas en één blijft thuis.
- Een aangepast **lessenrooster** (lessen groeperen).
- **Afspraken** tussen de leerlingen (en de leerkracht): jij brengt wiskunde mee, ik Nederlands. En enkele boeken in reserve in de klas.
- Een betere begeleiding bij het bewust invullen van de **agenda** en niet gauw op het einde van de les. Zo leren kinderen plannen. De schoolagenda is een instrument om afspraken te maken. («A propos, misschien kan binnenkort wel alles op één schijfje voor de computer. Lichter kan het niet.»)

RUGINFOFOON

Och ja, voor wie het allemaal te laat is en de rug een pijnlijke realiteit is geworden, is er de «Zelfhulpgroep voor mensen met rugklachten en hernia problemen». Het infofoonnummer is 053-78 13 28. Daar kunt u ook terecht voor de brochure «Ken uw rug» (300 fr. + portokosten). Van een ruggensteun gesproken!